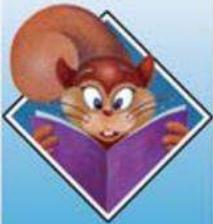
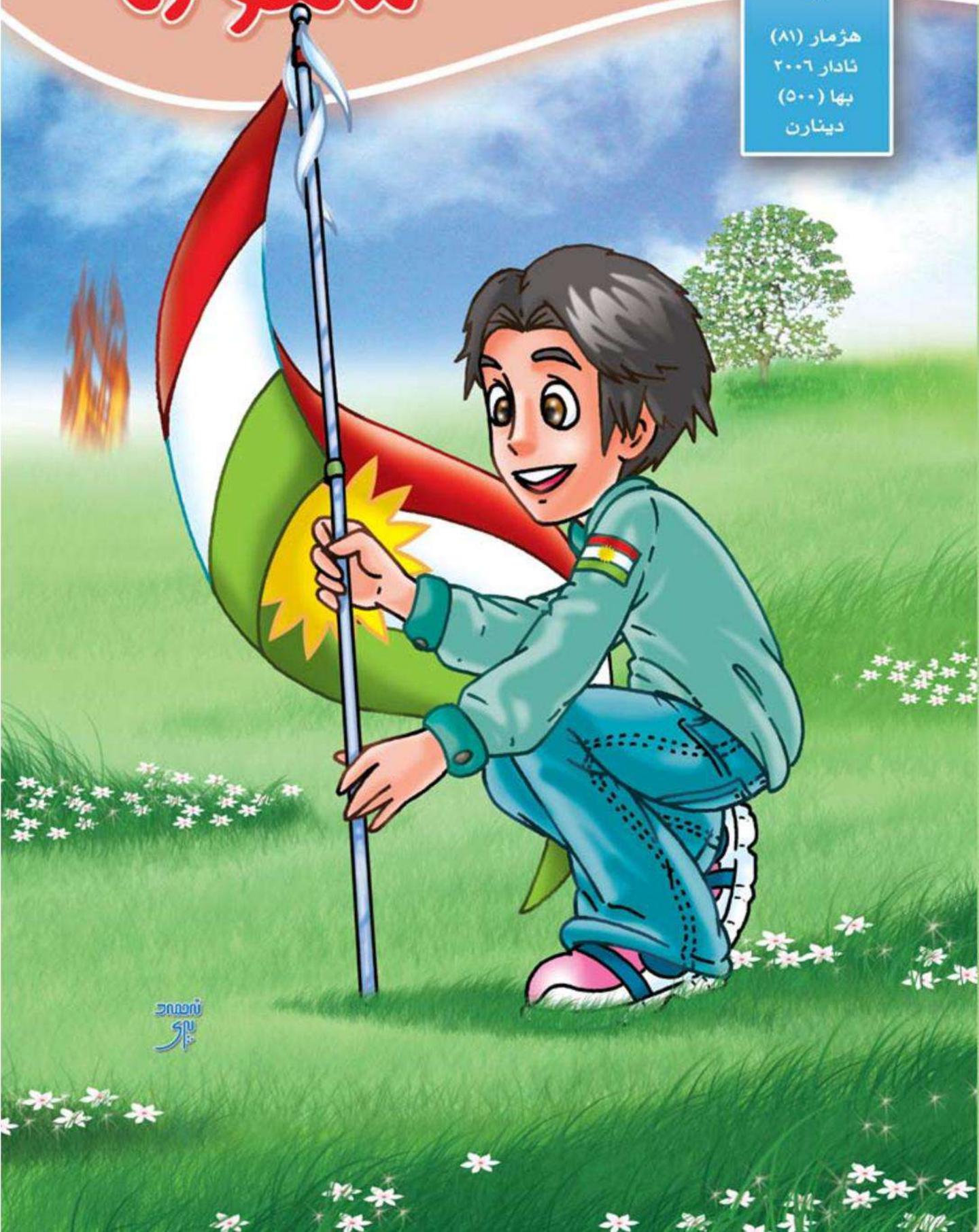

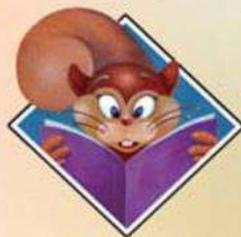
سُورَهُ

هزار (۸۱)
نادار ۲۰۰۶
بها (۵۰۰)
دينار

دوزگه‌هی خانی یعنی اوشنیزی و راگه‌یاندنی

پینداچوونا زمانی
محمد عبدالله

درهینانا هونه‌ری
ستار علی

نیگارکیش
نه محمد بیری
e-mail: ehmedbiri@yahoo.com

کومبیوتهر
محمد ملا حمدی

خودانی نیمتیازی
فهیم عبدالله

سهرنشیسکار
سلام بالایی

e-mail: balayiselam@yahoo.com

سکرتیرا نفیسینی
به روین عبدالعزیز

دسته‌کا نفیسه‌ران
مسعود خالد گولی

تیله‌فونا سهرنشیسکاری: ۷۶۰۴۰۲۰ موبایل: ۴۵۹۴۴۶۲

تیله‌فونا ریشه‌به‌رین: ۷۲۴۰۱۹۲

www.eduhok.net/sivore

e_mail: sivore@eduhok.net

abonaz

سقوره هزار (۸۱)

ئىكەمین جاركەنگى و كىزىر ب كار ئىيىنى؟

ئا: مسعود خالد گولى

زىر كەفترىن گەوهەرە، كو مرۇقى ژ دىير زەمانقە ب كار ئىيىنى. مصرى يىين كەفن، ئىكەم كەس بۇون كو چوار هزار سالان بەرى نوکە تشتىن جوان و پېر بەها وەكى (خەلەك، گۇهارك و گولىن بەرسىنگى) ژ زىر و زىف و فەيرۇزان چىكىرىن، ھەروەسا وان پستۇك، بەرسىنگ و كولاقىن خوه ژى ب زىرى دەخەملاندىن.

يونانىيىن كەفن ژى پشتى وان و ب شىوازدىنى نازكىتەر ژ بلى زىر و زىف و فەيرۇزان، گەوهەرەن كەھرەبا و مەرجان ژى ب كار ئىيىن و كولى و پەلاتىنىڭ ژى چىكىرن. لى جواناترىن گەوهەر كو د دىرۇكى دا ھاتبىنە تۈماركىرن ئەون يىين مللەتنى (ئەترۇشك) ل باكىرى ئىتاليا چىكىرىن. ئەوان ب دەستەھەلى و شارەزايىيەكا بىن وينە تشتىن گەلەك نازك و ب زەممەت چىكىرن.

رۇمىيان گەلەك زىر ب خودقە دىكىن، ئەو ژى ژ بەر ھندى بۇو، كو زەنگىنیا خۇ بۇ خەلکى بىدەنە دىياركىرن. ژۇن و زەلامىن رۇمى پتەر حەز ژ (مرارى و زەمرىد) ان دىكىن. وان پرانىيا تېلىن خوه و ھندەك جاران ھەمى تېلىن خوه پىرى خەلەك و گۆستىلەك دىكىن.

ل چەرخىن ناڤىن، پرانىيا زىرنگاران ژ دىير و كىنيشтан رابوون و تشتىن ئۆلى يىين زىرى بۇ دىيرا چىكىرن. زەو كارى زىرنگرىن ژ سەدسالا نەھى زايىنى و ھېرەقە يىن دەسىپىكىرى و ئىكەمین ئىكەتىيا زىرنگرىن جىيەنلى ژى ل سالا ۱۲۲۷ ئى زايىنى ل (لەندەن) ياخاتىيە دامەزرايدن.

سقۇرە ل فروشگەھى

كوردىكىن: محمد ملا حمدى

رۆز اددويىدا، دەمى رۆز و دېرىن ژ قوتا بخانى زەرىن، دىت دىيىكا وان گەلەك ياب خەمە، و يادبىزىت: تو دى گونەھەكا مەزن دەرەقى قى گيانەوەريدا كەى، ئەۋە ژ سەحارى وەرەج نە خوارىيە.

سقۇرە يىن ل جەن خۇ راودەستىيە بۇو، و نە دلىقى، رۆزى بەردوو دەستىيەن خۇ يىن نازك هەلگرت، و نىزىكى روين خۇ كر و گۇتنى: سقۇرە منى جوان خەمانە خۇ، وەرە، ئەز و تۆو و دېرىن دى چىنە فروشگەھى، بەلى من نەفيت دەست درېژىيا بکەلى وېرى.

بلەز و بەز رۆزى و دېرىنى فراقىن خوارىن، و هەردووان سقۇرە برنە وى فروشگەھا بەرامبەر مالا وان.

دهمن خودانی فروشگه‌هی نه و دیتین، ب دهنگ بلندیقه گوت: ئەفه چیه هوون د هەلگرن!
ئەز ریکن نادم گیانه و در بهینه د فروشگه‌ها منفه...

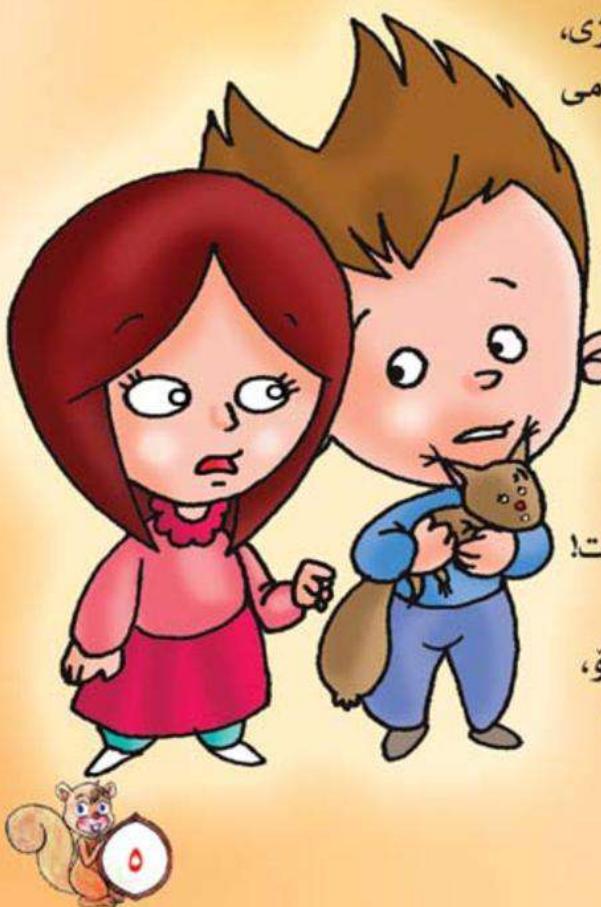
رۇزى گوتە خويشكا خۇ: ودى پا ئەفه زەلامەكى دل ردقە، سقۇرەد بەھەلگرە و ل ۋېرە
راوەستە و ل ھېقىيا من بە، و ددوپىدا ل خودانی فروشگه‌هی زقى و گوت: من ھندەك
فستەق و بىندەق دېئىن. دېرىنىڭ ژى سقۇرە ب دەستەكى گرت و دانا بەرسىنگى خۇ و دەستىن
دى كرە د بەريكا خۇدا دا كو دەسمالا خۇ دەربىيختىت، دوى دەلىقى داسقۇرە خۇ ڙناۋە دەستىن
دېرىنى ئىينا دەر و چوو دنالا فروشگە‌هی دا، و ژقى رەفى چوو سەر يادى، بو ھەگەری ھندى
ھندەك قودىكىن خوارنى دانە عەردى، و دل نە رەحەتىدك بو وان كەسان چىكىر يىن د
فروشگە‌هى داتشت دىكرين.

خودانی فروشگە‌هى سەرى خۇ دانا سەر ھەردۇو دەستىن خۇ و بىدەنگەكى نزم دگوت:
ئۇوى.. ئۇوى خودى، ئەز ج بکەم! و گوتە رۇزى: كوركۇ ھېقىيدىكەم من ژقى ئارىشىن
دەربىيختە، و دوى دەمى داسقۇرە كەته د كارتونكەكى دا و دنالا داھىن تىدا ئالزى و ئاسى بۇو.
رۇز بلهر چوو و سقۇرە خۇ ڙناۋە وان دافا ئىينا دەرى و گرت، و گوتە خۇدانى فروشگە‌هى:
مام بىشت راست بە، دى ھەمى خوسارەتىيەت تە بۇ تە بەدەل ۋەكەم.

خودانی فروشگە‌هى ب دەنگ بلندىيقە گوت: من ج ژتە نەقىت، بىتىن ھون زوى ژ فروشگە‌ها
من درەبکەقىن. ئىينا رۇزى بەھايى وان فستەق و بىندەق دېئىن ژ فروشگە‌هى گرىن دانە خودانى و
دگەل خويشك و سقۇرە دەركەتن خۇ چۈونە مال.

رۇزى ب رېقە گوتە خويشكا خۇ: تو نا بىين ئەم نەشىئىن ۋى سقۇرە ب خودان كەين و
چاقى خۇ بىدەينى! خويشكا وى گوت: تو راست دېيىزى،
بەلى ما ئەم ج بکەن؟ ما دى وى ھافقىيەنە سەر شەقامى
دا ژ برسا بىرىت!

دهمن گەھشتىينە مال بابى وان ژى ژكارى خۇ
زقىرىبۇو و ل مال بۇ، و سەرەتايىل فروشگە‌هى
ب سەرى وان ھاتى گوتەنە بابى خۇو، ھەرچەندى
بەرى نوکە ژى دەيىكا وان چىرۇكاسقۇرە بۇ
بابى وان گوتىبۇو، بەلى بابى وان ب دەنگەكى
نزم و نەرم گوتە ھەردۇوان: ياز و دقە ئەق سقۇرە
دى شىيت مىينا كېتك و سا و مريشكا دنالا مالا دا ژىت!
رۇزى گەلەك ھزر د ئاخفتىنابابى خودا دىكىر،
ھەول دا ھندەك فستەق و بىندەقا بىدەتە سقۇرە خۇ،
بەلى سقۇرە ج نەخوار و ھىدى ھىدى خۇ ۋەكىشا
قورنەتە كا ژۇرائە و تېقە.

قوتابخانا قوبەغان

بىلد مەممەد

ئېڭ ژ جەھىن ھەرە دىرىينە ل دەفھەرا دەھۆك، كو دكەفيتە بازىرى ئامىدىيى، ئامىدىيى ژى دۇرین (٩٠) كىلومەترار ژ بازىرى دەھۆك دوورە و بازىر ل سەر كەفرەكى بلند ھاتىيە ئاڭاڭىن، كو (١٠٠٠) پىيان ژ دەر دۇرین خوھ بلندترە و رووبەرى وى (١٧١.٥٠) مەترىن چوارگۇشە يە.

ئامىدىيى د سەر ھندى را كو جەھەكى گۈزارىيە و ل ھافىنان خەلک مشە بۇ سەيرانان قەستا وىزى دكت، ب شوينوارىن خوھ يىن كەفن ژى دەھىتە ناسىرىن و دىرۋەكەكا كەفن ھەيە، كو ناھى (ئامات) د رەشنىقىسىن ئاشورىان ده ھاتىيە و كەفتىرىن تۈمارنامە ژى يىن شاھنى ئاشورى (شەمس ئادادى پىنجى ٨٢٣-٨١٠ بەرى زايىنى) بۇويە، كو ناھى (ئامات، ئامىدىيى) تىيدا ھاتى.

ئامىدىن ب پايتەختى ميرگەها بەھدىنان ھاتىھ نىاسىن و حاكمىن كورد، دەسەلاتلى دگىرما و حۆكمى قان حاكمان ژ ئالىن رۇزھەلاتى فە هەتا نىزىك ھەولىر و ژ ئالىن رۇزئاھايىن فە دگەھشته گزىرتا (ابن عمر).

ل ئامىدىن، گرنگى ب ئالىن رەوشەنبىرى ژى ھاتىھ كرن؛ ژ وان جهان ژى يىن گرنگى ب خوهندن و رەوشەنبىرى و زانىنى داي، خواندىنگەھىن ئايىنى بۇون، ژ وان ژى خواندىنگەها قوبەھان ل ئامىدىن بۇو، كو ب ناف و دەنگىترين خواندىنگەھ بۇول دەفەرا بەھدىنان.

دېرۈكا ئاھاکىن و دانانا نافى خواندىنگەھى نە يا دەسىنىشانكىرييە، بەلكو چەند بۇچۇونەك بۇ ھەنە، ژ وان ژى؛ ھندهك زاناييان دانانا وى بۇ چەرخى چارى مشەختى فەگەراندىنە و ھندهكان ژى بۇ قۇناغىن بەرى چەرخى نەھى مشەختى زقراڭدىنە. دانانا وى ژى بۇ سولتان حوسىن وەلى زقراڭدىنە، كو پشتى مىرنا بابى خود دەسەلات ل ميرگەها بادىنان كرييە ل سالا (٩٤٠) مشەختى بەرامبەر (١٥٢٤) زايىنى. ھندهك بۇچۇون ژى ھەنە كو بابى وى ئاھا كرييە و وى (حوسىن وەلى) نۇۋەنگەنلىكىرييە.

زارۇكىن دەلال..

ھەرچاوا بت ئەڭ خواندىنگەھ بىبوو چرايىھى كىن گەش ل دەفەرا بەھدىنان و بۇو ئەگەر بۇ بەلاقىرنا رەوشەنبىرى و زانست و زانىنى و رولەكىن گرنگ ژ بۇ ھەبۇونا رەوشەنبىريا كوردى د چەرخىن (١٦٧.١٦) دا گىرايىھ و گەلهك رەوشەنبىر و نېيسەر و زانايىن كوردلى خوهندىنە و دەرچۈوييەن وى بۇوينە و دېيىژن پشتى ب دوماهىياتنا دەسەلاتا سولتان حوسىن وەلى، ئەڭ خواندىنگەھە ژى بەر ب نەمانى چۈوييە و رۇلى خود ژ دەست دايىھ.

زېيدەر: پەرتوكا (دەھوك بعد العادى عشر اذار) - ١٩٧٣

مللەتى مە

مللەتى مە ئا شريئە
 چىا و كانى و هنگەقىئە
 مللەتى مە كوردىپەرودە
 ل بن سىبەر ئالايىن زەرە
 مللەتى مە شۇرەشگىئە
 تەۋەھىد و شىر و مىرە
 ئومىدا تەۋەھىد كوردا ئەوه
 ئازادى پەيام بىت ئەمە رە
 مللەتى من خەباتكەرە
 بۇ كوردستان فیدا كەرە
 خەلکى تە تەۋەھىد بىرانە
 ل چىا و دەشت و زۇزانە
 ئارمانجا ھەميا قىيانە
 كوردستانما كوردانە.

كوردستان

دەممۇ محمد مەممەد نىرسىز

كوردستان باغنى گولا
 تو جوانى لېھر دلا
 رەوشاتە دەنگى كەو و بىلا
 شۇ و شەنگى وەلاتى من
 سىپەل و سوپىلاھىن كانىا
 تىئە خوارى ئەتەھى چىا
 خوناقا ل سەر گول بەهارىا
 پە جوانى وەلاتى من
 چىا و دۇل و دەشت و زۇزان
 ھىلىينا عەھىد و شىران
 تو دايىكا مە ھەمى كوردان
 پە زىيانى وەلاتى من.

سەرھلدان

صلاح محمد امین

ل چواردهی ئاداری
شاری من سەرھلدا
سەرھلدا دھۆکا بادينا
سەرھلدا مزگین بو مه ئينا
ج روزدک پيرۈز بى
شارى من ئازاد بى
مه دەركىن، نەمان
سەرھلدان كچ و كورين كوردا
سەرھلدان ودك عەگىد و مەردا
جهۇنا سەرھلدانى
رۇزدك خوش و شەنگە
سەرھلدان بهرامبەر دوژمنا
سەرھلدان ئىكىددىست مىز و ژنا
ھەر سال ب خۇشى قە
پىرۈز كەن ل ھەميان
سەرھلدان ج كارەك پيرۈز بى
سەرھلدان كوردستان رزگار بى.

سەرەدان

قوتابخانا

زىرىن يَا هاوارى

يا سەرتايىي ياكچان

راپۆرت: پەروين عبدالعزيز

25/3/2006 09:30

سەرددانا مە يادھىپىكا و درزى بوهارى بۇ قوتابخانا (زىرىن) ياسەرتايىي بۇو، كۆب راستى گەلى زارۇكان ئەق قوتابخانە ژ قوتابخانىن ب ناۋۇدەنگە ل بازىرى دھۆكى و ل دھىپىكا سالىن پېنجىيان ئەق قوتابخانە ھاتىيە دانان ب ناڭ قوتابخانا (زىرىن) ياسەرتايىي، كۆ ياتايىبەت بۇو بۇ كچان، و تا نوكە يابەرددامە و ھەر ئەو ئافاھى مايىھ ب تىنى. ھندەك جاران ھاتىيە نويژەنكرن و ژ (٩) پۇلان پىك دەھىت و دەۋاما وان ھەردو دانىيەن سېپىدى و ئىقشارى يە، و ژمارا قوتابىيەنلى دخويىن (٥٦٠) قوتابىيە.

قوتابخانا (زىرىن) نوكە قوتابخانە كا نموونەيى يە و ھەرودسا ھاوارى يە، ئانکو قوتابى د پۇلى فە ب شىۋى گرۇپ دروينن و گەنگەشان دكەن و ھەرودسان وەك تاقىكىرنەك قوتابىيەن پۇلا ئىكىن و دووئى و سىئى و ھەتا شەشى وانىي زمانى ئىنگلىزى وەردگەن و رېقەبەرا قوتابخانى بۇ خويىندەقانىن كۈفارا (سقۇرە) ديار كر، كۆ زۆربەيى جاران د تاقىكىرنىيىن دوماهىيى بىيىن پۇلا شەشى سەركەفتىيەن ئىكىن ھەنە و ھەرودسا د پىشكدارىيەن وەرزشى و ھونەرى دا سەردىكەفن و قوتابىيەن نموونەيى يېيىن قۇن قوتابخانى ژى ئەفەنە:

پول	ناٹ	هیچیا پاشه رۆزى
۱	فەھین شەعبان	نۆزدارا ددانا
۲	ئەلیسار تالب	ئەندازىيارا كۆمپيوتهرى
۲	مەجدىا عمر محمد صالح	دەرمانسار (صىدلانى)
۲	دلناز حمدى	نۆزدارا ددانا
۲	سۆزان حسن	مامۇستايا زمانى كوردى
۳	ھېقىشىروان	نۆزدارا زارۆكان
۳	ئارىن لقمان	نۆزدارا چاھان
۴	سولىن حمدى	مامۇستايا زمانى ئىنگلىزى
۵	شانا عزەت	نۆزدارا گشت ئىشا
۵	ھند شىروان	نۆزدار
۵	فەزىن عبدالستار	نۆزدارا دانعەمران
۵	شانا وعدالله	نۆزدارا گشتى
۵	پەيمان تاها	نۆزدار

گەل زارۆكان ئەڭ نافىن قوتابىيىن نموونەيىين ئىك دەواما قوتابخانا (زىرىن)ن و قوتابىيىن پۇلا شەشى ل دانى دى دخويىن و ب راستى ئەم گەلەك د كەيىخۇش بۇووين ب پاقزىيا قوتابخانى و قوتابىيىن وى و مە دېيت ديار بىكەين كو قوتابىيىن قوتابخانى يىن ئازادە ب هەلبىزارتىنا جىكىن قوتابخانى، لى ب تىنى دېيت يىن پاك و خاونىن بىت.

بارانا رهش يان بارانا كوزهك كيشكه!

و: بابي سizarوي

هوين دزانن سووته مهنيا تروفه مهنيا و کارگههدا دبیته ئهگهري بلندبوونا گهرماتيا ئه ردی و پيسبوونا ژينگهه.

پيسبوونا ژينگهه ئاريشه، کو خول ههواي ب تنى ناگريت، بهلكو ئهف پيساتيه تىكەل هەلا ئافى دبیت و (بارانا تيزاھى) چىدكت. هەمى رەنگىن بارانا پىچەكى تيزاھ ياد گەلدا هەى، لى پيسبوونا ههواي رېزهياقى تيزاھى دناف بارانى دازىدەتر لىدكت. ئهف تيزاھا ب هيئز، بەرین ئافاهيان و پەيكەران هوير دكەت و دبته ئهگهري كەتن و هەرفتنا وان؛ له و زيانه كا مەزن دگەھته وان شينواران يىين كودكەقنه ژير كارىگەرياقى بارانى.

دەفيت قى ژى بزانىن، كو ئهف بارانه رە و رىشالىن داروبارى لاواز دكەت و ۋان دارا (ب تايىھەتى دارين وەكى كاژا، كوبەرگىن وان وەكى شويژنانن) شيان نامىن خولبەر هىرشا ئاتاف و مىش و مۇران بىگرن و دئەنجام داھشك دبن. رويبار و دريما ژى، ژيانا قى بارانى دبى بەھر نىن، و گەلهك گيانه و درين دريما يى ژى لزىر كارتىكىرنا قى بارانى مرىنە.

ژىدەر: نىترنىت، يەرتووکا (زمىن را دوست بداريم)، ودرگىران بۇ فارسى: محمود سالك - ودىشانخانا (لەك لەك).

قەنجى يَا باشە

شوبن ئەممەد

ھەبۇو.. نەبۇو، روېقىيەك ل گۈندى ھەبۇو، گەلەك حەز ژ خانىكى خۇ دىكىر، و ھارىكاريا كەسەكى نەدىكىر، بەلى بخۇقە بۇو، يىن زىركەش بۇو؛ چونكى روېقى بخۇ روېقى بۇو.

ژ نىشكەكى قە بارانەك و ھەرباپايدەك ھات، ھەمى خانىكىن گىانەودرا پويج بۇون، ب تىنى يىن روېقى ما وەكى خۇ؛ لەوما خۇ مەزن دىك ل گۈندى و دگەریا و دگۇت:

- خانىكى من يىن لاو بۇو؛ لەوا خراب نەبۇو.

ھەقائىلى وى يىن ژار ئەو ژى كېفروېشك بۇو، ھات و قەستا وى كىر و گۇتنى:

- ھەقائىلى من.. تە قولاجەك ھەيە ئەۋشەقە لى بنىڭم ھەتا سوبەھى خانىكى خۇ چىدكەم؟

روېقى گۇتنى:

- نەخىر، ببۇرە جەن تە نىنە.

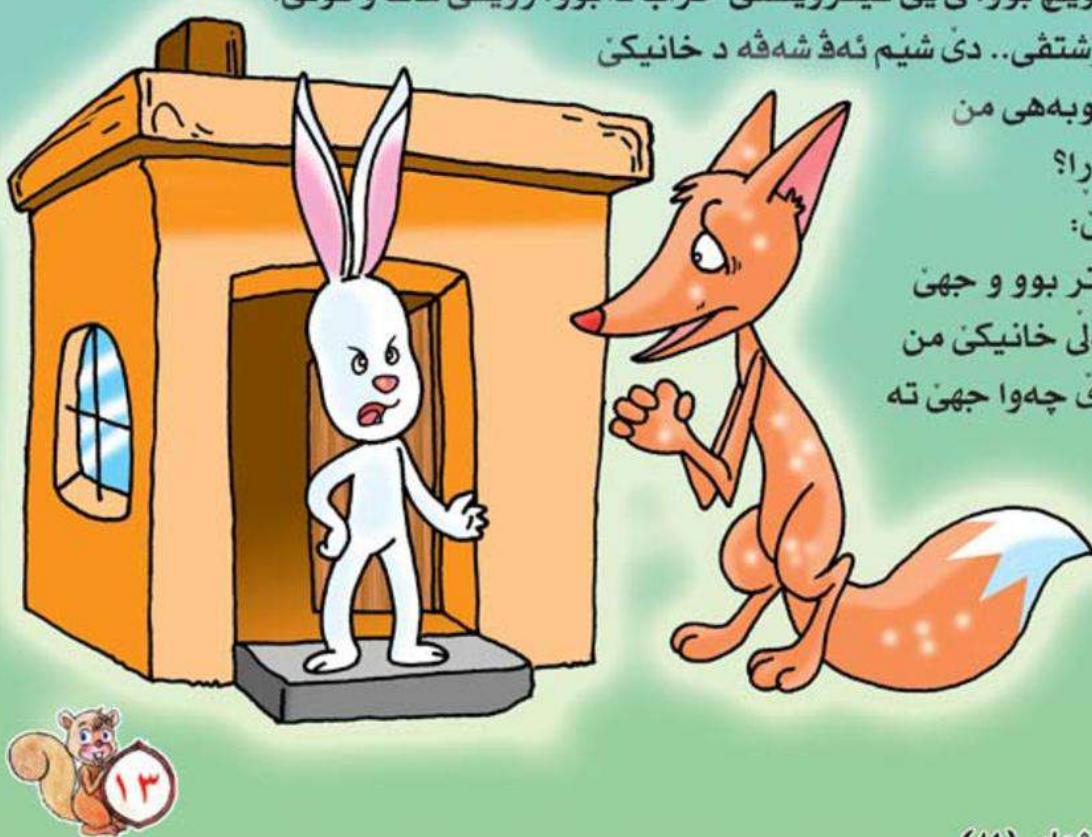
كېفروېشكا ھەزار چوو ب وان خەماقە، ئەوى ژى بۇ خۇ جەھەك دابىن كىر ھەتا سېپىدى، سېپىدا پاشتر، رابۇو خانىكى خۇ ھېز ژ بەرئى لاوتىر و موکومتىر چىكىر، و منهتا روېقى ھافىت. جارەك دى ھەر و بايەك چىبۇو، دىسان خانىكىن گىانەودران خراب بۇو و ۋەن جارى يىن روېقى ژى دگەل يىن وان دا پويج بۇو، لى يىن كېفروېشكى خراب نەبۇو. روېقى ھات و گۇتنى:

- ھەقائىلى من ياخۇشتىقى.. دى شىم ئەۋشەقە د خانىكى تەقە نىڭم ھەتا سوبەھى من

بکە د قولاجەكى را؟

كېفروېشكى گۇتنى:

خانىكى تە مەزنەتىر بۇو و جەن
من لى نەبۇو.. بەلى خانىكى من
يى بچويمكە، پا دى چەوا جەن تە
تىدا ھەبىت؟!!

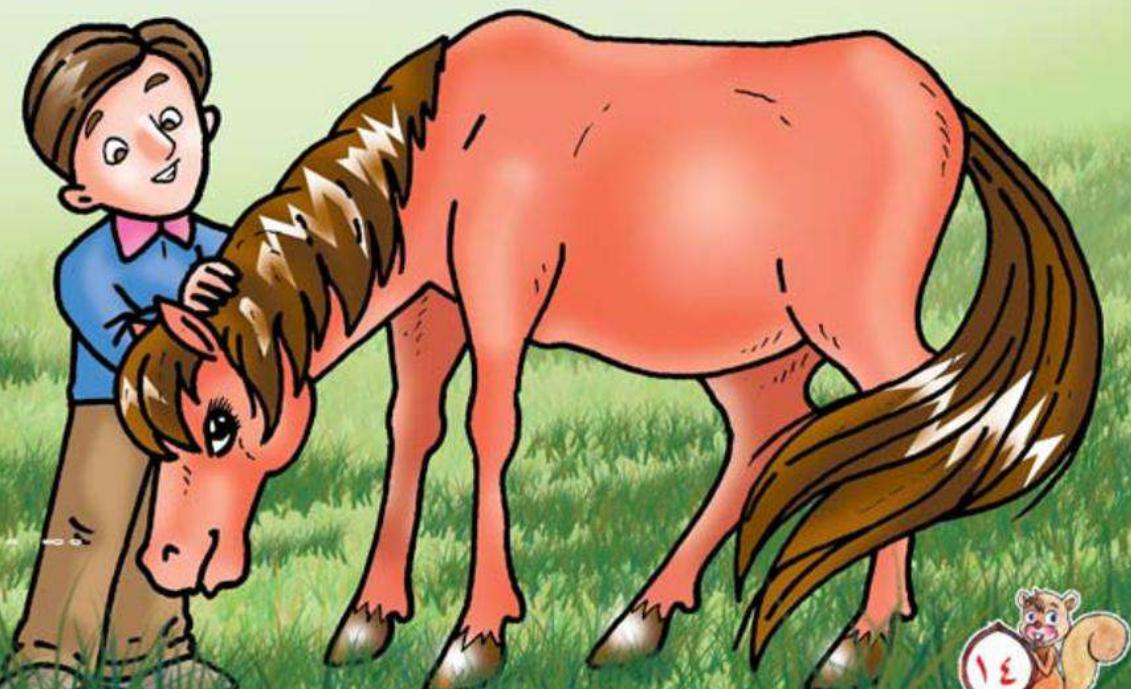

جانیک

وهرگیران ب دهستکاریقه
ساجیدا بیری

دلوقان زاروکه کنی ژیر بwoo، کو دگه ل دایک و بابن خو ل گوندنه کنی زور جوان
دژیان. دلوقانی ئارهزوویا وی ئهو بwoo جانیکه ک هه بیت، بھلی بابن وی
نه دشیا ئارهزوویا وی ب جه بینیت؛ چونکی ئهو دارتاشه کنی ساده بwoo. پارین
وی تیرا کرینا جانیکی نه دکر.

دلوقان ههر روز دچوو گوندی سه ری بف دایکا خو کو یا نه سا بwoo شیر دئینا.
دهمی ژ گوندی دز فریقه د ناف گه لیه کنی را دهرباز دبwoo. د گه لی دا زه لامه ک
دژیا کو نافنی وی مام هه ژار بwoo. کوری مام هه ژاری، ژ دلوقانی بچویکتر بwoo.
وی ماھینه کا زور جوان هه بwoo، کو چهند روزه کین دی دا جانیکه کنی ئینیت.
دهمی دلوقان دگه هشته گه لی، دچوو دهف مام هه ژاری. مام هه ژاری دزانی

دلوڻان گهلهک حهڙ ماھينا
وي دکهت. ڙ بهر ڦن چهندى
ري ددا دلوڻاني کو ماھيني
ببهته چه راندن.

روڙهکن کو دلوڻان ڙ گوندي
سهرى دزفريشه، دهمي
گههشتىه گهلى، گارانه کا
چيلا ديت کو ین ب رى
كهفتين. ڙ نشڪهکن ڦه
دلوڻاني زاروکهک ل سهر
ريكا چيلا ديت کو ین
روينشتى بورو. چيل بو
رهخى زاروکى ڦه دچوون و
نيزيكى وي دبوون. بهري
چيل بگهنه زاروکى،

دلوڻاني کره غار و زاروک قورتال کر. پاشى
دلوڻاني زانى کو ئهو زاروک کوري مام ههڙاري
يه. زاروک ترسيا بورو و دکره گري، دلوڻاني زاروک
ئارام کر و زفرا نده مال. دهمي مام ههڙاري ئهڻ
چهنده زانى، سوباسيا دلوڻاني کر و گوت: ته
كارهکن مهزن ین کري؛ ئهگهر تو نه بايه، من
کوري خو ڙ دهست دابورو. ئهز نزانم دى ڦي کاري
ته چهوا بهر چاف و درگرم. ئهڦرو ماھينا من
جانىكەك يا ئيناي، سوز بيت دهمي جانيك
پيچهکن مهزن دبيت، وي بدنه ته.

دلوڻاني سوباسيا مام ههڙاري کر و ب
خوشحال چه زفري مال دا ڦي مزگينيي بددته
دایك و بابي خو.

پیشانگه‌ها چالاکیین قوتابخانان

نا: پهروین عبدالعزیز

گەل زارۇكان ئۆ بۇ بەرچاڭىرنا شىانىن زارۇكان د بوارى ھونەرىن شىوهكارى و كارىن دەستى دا رېقەبەريا چالاکىيەن قوتابخانان سالانە پرۇژەكى بەرفەھەمە يە بۇ قوتابخانىن ھەمى قەزاپىن پارىزگەھا دەۋوكى و پیشانگەھىن بەرفەھەن شىوهكارى و كارىن دەستى بەلافۇكىن دىوارى قەدكەت، د پیشانگەھا ئەفساـلە دا يَا پەروردا قەزا دەۋوكى بۇ قوتابخانىن سەرتايى (٥٢) قوتابخانە د پىشكەدار بۇون، كو ھەر بەلافۇكەكى چەندىن قوتاپىيەن زىرەك و خودان شيان بابەت و وينىن خۇ بەرچاڭ كىربوون و زىدەبارى كو مامۇستايەكى سەرپەرشتىا كارى وان كر. د پیشانگەھا ئەفساـلە دا ئەق قوتابخانە سەركەفتىن پشتى لىئىنە هەلسەنگاندىنى ئۆلەنلىك خىستن و ھەممە جۇريا بابهاتان و ئاستى ھونەرى ھەلسەنگاندىن.

قوتابخانا نوهه‌درا يا سه‌رهتايى
قوتابخانا ئيکه‌تى يا سه‌رهتايى
قوتابخانا گرده‌مەند يا سه‌رهتايى
قوتابخانا به‌هدىينان يا سه‌رهتايى
قوتابخانا سى گركا يا سه‌رهتايى
قوتابخانا سىپه‌ل يا سه‌رهتايى

سەركەفتىيا ئىكىن
سەركەفتىيا دووئى
سەركەفتىيا دووئى
سەركەفتىيا سىن
سەركەفتىيا سىن
سەركەفتىيا سىن

ئەم ژى پىروفزباهىنى ل رېقەبەرىيىن ئان قوتابخانان دكەين و دەستخۇشىن ل زارۇكىن
پىشكدار دكەين.

ھەزى گۆتنى يە كو رېقەبەريا چالاکىيىن قوتابخانان چەندىن فيستەۋالىن ھۆزان
خواندىنى ژى رېكخىستىنە.

پەزىزىن زارۇكان

پشىكا سېى

ھىشى لوقمان حەسەن

چارچىن سەرەتايىش / باتىل

دو كىچ ھەبۈون، گەلەك ب ئاڤل بۈوون. ناڤى ئىيىكى (ژىن) بۇو و يادى (ھەقى). رۆزدەكى ژىن ب رىيکا قوتابخانى دچوو و چاڤى وي ب پشىكەكى كەت، ئەو پشىك گەلەك جوان و سېى بۇو. ژىنى ھىزلىن خوه كىن و گۇت:

- ئەزدى ناڤى ئىيىكى كەمە پشىكا سېى و بۇ من و ھەۋالا من ھەقىيى يە.

ھەر دوکا ھەر دەم يارى دىگەل پشىكا خوه دكىن. رۆزدەكى ژىنى و ھەقىيى پشا سېى دىگەل خوه بىرنە قوتابخانى، دەممەكى دە پشى خوه ل وان بەرزە كىر. ئىنا ھەمى قوتابىيىن ھەقەلىن ژىنى و ھەقىيى ل پشى گەريان و دەمنى دىتىن كەيىفا وان گەلەك ھات و گۇفەندەك مەزن كىن و سترانا (پشى پشى پشا من) گۇتن.

سقوره

ئیمان حیدر عبداللطیف

سقوره، سقورى كوفارى
هەيقانە تو وەرە خوارى
زمانى تە يى شرينه
چىرۇك و پىزانىنىه
كارىكتور و ھونەر
كوفارەكا رەنگ پەرپەر
ھەمى گافان دخوينىن
مظاى ژتە دېيىنەن
ھندى ھەممە و ئەز بىزيم
ھوزانا بناقى تە بىزىم.

دايىك

دلین بەھزاد

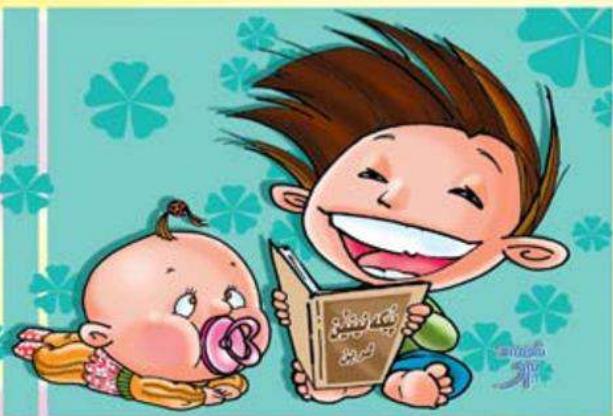
زاخۆ

دايىكى تو دايىكا منى
شرينا ل بەر دلى منى
شەفيئن تاري و گەرم و سار
ته ئەز بخودان كرم سال ب سال
دايىن ئەز تە زېير ناكەم
ھەقا مرنى ل بىرا منى
روناهيا رىكى منى
تو روح و ئەقينا منى
ئەز سوپاسدارى تەممە
ھندى بىزيم، ھندى ھەممە.

سقوره ھزمار (۸۱)

سکه نین

ئىكى گوت: من دېيت دىكلى
من سپىيدهھىيىن ئەينى
بانگ نەدەت.
يى دى گوت: ب ساناهى يە،
رۇژا پىنجشەمى بکە
فراقىن!

كىكى

مامۇستاي پرسىيار ڙ قوتابىيەكى كرو
گوت: ئەگەر بابى تە (1000) دىنار
دانە تە و (2000) دىنار دانە براينى
تە، دى ئەنجام بىتە ج؟
قوتابى گوت: شەر و پىك دادان!

محمد عصمت

زاروکا به هردهمند

هلهستقانی زاروک (رزگار)

بهره‌هه‌فکرن: هاوکار نوری نه وروز

ب هه‌لکه‌فتا فیسته‌فلا هوزان خواندنی، نهواز لاین ریشه‌به‌ریا چالاکیین قوت‌ابخانافه لژیر چاچنی‌ریا مامؤستا (مؤید طیب) فهه‌هاتیه ناما‌دهکرن بو وان زاروکین خودان شیان ل ههر سن قوناغین خواندنی، نیک ز وان هله‌ستقانی هه‌فایی مه (رزگار) بوبو و هوزانا وی ب نافنی (گولا زه‌ری) کول سه‌ر ناستن ناما‌دهی بوبو سه‌رکه‌فتینی نیکن. مه زی‌قیانه‌م خو بگه‌هینینه ٹی هه‌فایی به‌هردهمند.

* ل ده‌سپینکنی خو بده نیاسین.

- رزگار صبحی محمد.

* تول سالا چه‌ندی ول کیری ژ دایک بوبویه؟

.۱۹۹۱/۱۱/۱ ل ثیرانی ژ دایک بوبویمه.

* تول پولا چه‌ندی؟

- بولا چواری ناما‌دهی مه ل ناما‌دهیا (رباد) یا کوران.

* ناره‌زویا ته چیه؟

- ناره‌زویا من هوزان فه‌هاندن و خواندنها به‌رتووکانه.

* کی هاریکاریا ته دکه‌ت و بؤ‌ته دبیتیه پالپیشت بؤ فه‌هاندنها هوزانان؟

- بابن من و هه‌فایی من (نیوار).

* هه‌ستن ته ج بوبو ده‌منی تول سه‌ر ناستن ناما‌دهی بوبویه ین نیکن؟

- ب راستی من زور هه‌ست ب خوشینی کر، کو یه‌که‌م فیسته‌فلا بوبو من پشکداری تیدا کری و بوبومه ین نیکن زی.

* تو حمز ژ کیز هوزان‌قانین مه‌زن دکه‌ی؟

- نه‌حمدہ‌دی خانی و مامؤستا (مؤید طیب).

* د ریان دا تو حمز ژ ج دکه‌ی؟

- نهز حمز ژ راستین دکه‌م.

* بوجچی؟

چونکی هه‌ردم راستی یا سه‌رکه‌فتی یه.

* هیقینن ته ینین پاشه‌روری چنه؟

- هیقیا من نهوه نهز بشنیم هه‌ردم پشکدارین ده‌همی فیسته‌فلاان دا بکه‌م.

حەتەل

مەھمەد عەبدۇللا ئامىيەتى

گياندارەكا بچووکم
يا نازدار و خشکوکم

***

يا هوشمند و زانامە
ئەز مىھقانا گولامە

***

نۇيارا ئاڭاھيا
چىدكەم نادار و چيا

***

شىلا گولا دمىزىم
كۆم دكەم و دېيىزىم

***

خودى وەھى دايە من
خۇشە شريناھيا من

***

ھنگقىينى دروست دكەم
دەرمانى ژ وەرا چىدكەم

***

ئەز مىشا ھنگقىينم
يا پەرسۆز و ئەقىينم.

لر لکانیز

سهردار کنسته‌بی

Santosh Desai

پریکانه؟

پرسیارین فن هژماری:

(۱) نافین پینج کوفارین زاروکان بین ل کوردستانی دهدکه هن بنفیسه.

(۲) سرهلدانا بازیری دهونکی کمنگی دهستپیکربوو؟ ب روز و ههیف و سال.

بهرسقا پرسیارین هژمارا بوری:

بهرسقا پرسیارا ئیکنی:

(۱) چیاین گاره / دهونک / سلیمانی

(۲) چیاین سەھفین / هەولىر / كەركوك

بهرسقا پرسیارا دووی:

ل ۱۹۵۲/۲/۱۸

پشتی گەلهك زاروکان بهرسقا پرسیارین مە داین و بهرسقین دروست ھاتینه ھەلبئارت، و پشتی پشکن، خەلات بۇ قان زاروکان دەركەفتىن:

(۱) جانوار جمهور خالد

(۲) رومان سەلام سالح

(۳) مەھمەد عسمەت مەھمەد

ئەم پېۋزباھيا قان ھەۋلان دەكەين و ھېقىيە پشتى دەركەفتىن
کوفارى، سەرەدانا بارەگايىن کوفارا سقورە بىن نوى ل [تاخىن
رەزا، جادا شەھيدىن ئىكى شواتى - بەرامبەر پىشانگە
گەلافيز ياجوانكاريا بويكا] بىكەن دا خەلاتىن خۇ وەربىگەن.

تىپىنى:

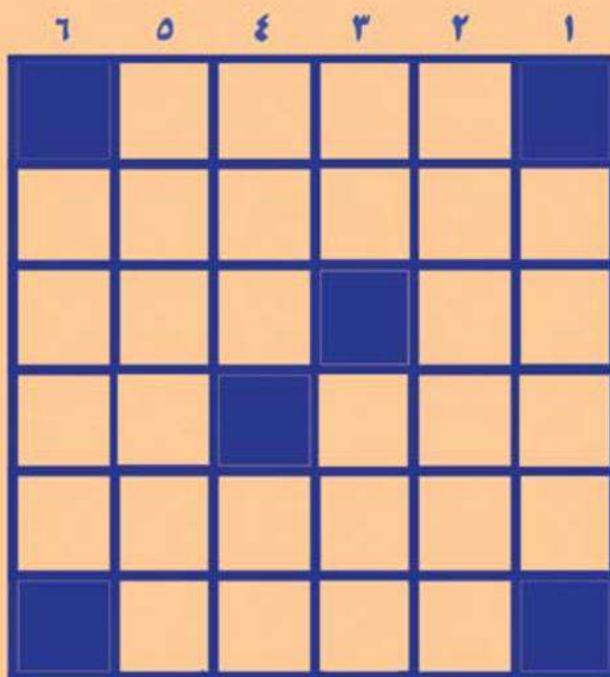
داخوازى ڙ وان زاروکان دەكەين بىن پىشكدارىين د کوفارا سقورە دا دكەن، ھەر
بايىتهكى بەھىرن نافن خۇ بىن سىقۇلى ل سەر بىنفىسىن و دگەل دا وىنەيەكى
قىرىكەن.. ب تايىبەت دەمىن ھوين پىشكدارىين د بەريكانى دا دكەن دا ڙ مافنى خۇ
بىن بەھر نەبن.. دگەل سوباسيان.

رەنگ بىكە

ناماذهکرن: صلاح محمد امین

خاچەریز

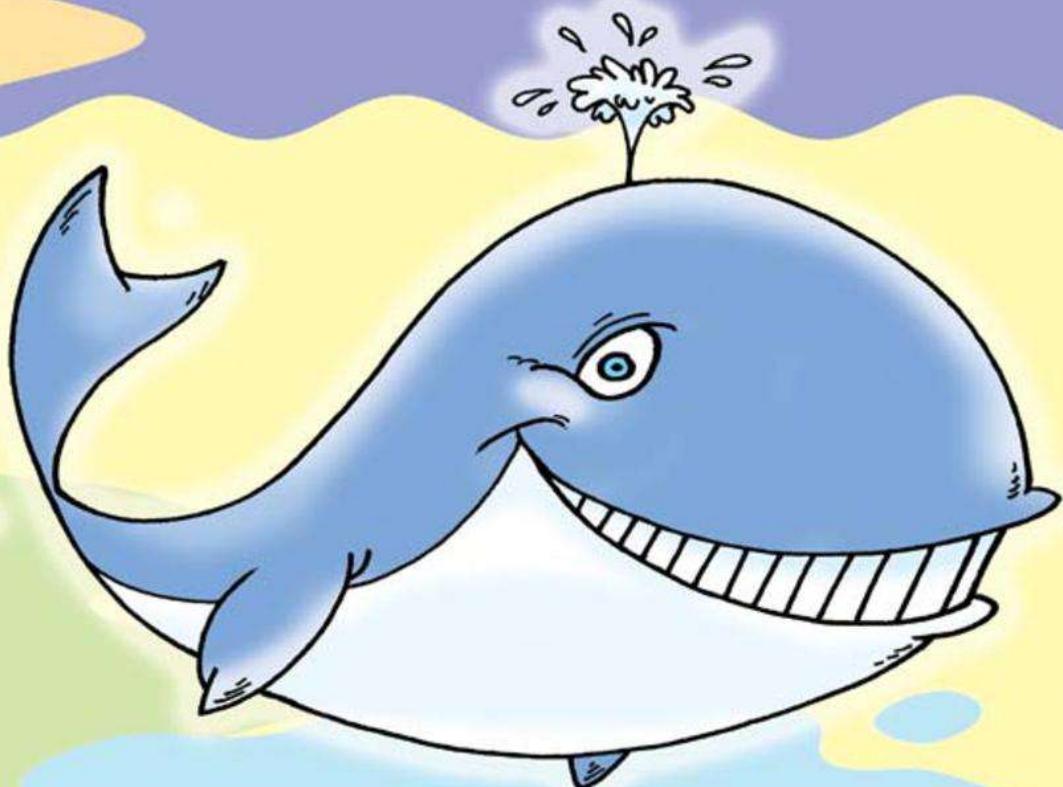
* ئاسوئى و ستۇونى

- (١) نافى بالندەكى جوان
- (٢) پارىزگەھەكا كوردىستانى
- (٣) نىف پەيىضا (وهىدە). سى پىت ۋەپەيىضا (نوران)
- (٤) نافى يارىيەكا زارۇكَا - پىتەكا موزىيكتى (ب)
- (٥) نافەكى كچان
- (٦) گيانەوهەكى بچۈويك

Nehingê şîn

Berhevkirin: Fehîma Îbrahîm

Nehingê şîn, ji hemû giyaneweran li cîhanê mezintire, ku dirêjiya wî digehite (33)metran û senga wî (125)tenin. Ev giyanewere di oqyanûsan de dijît û bi taybet li oqyanûsê etlentîkî.

Nehingê şîn di gel melevanîkirinê, ew masî û zîndewerên din yên bicûk dixot.

Nehingê şîn, bi sîmayê xwe wek masiyane, lê bi pêkhata xwe cudahî hene û ji giyanewerên şîrder dihête hijmartin û têşka dikit û bi rêka sîha henasê dikit.

بەشکەریین سەقورە

وانى ئاراس

ۋەدان عبدالعزىز

جوان جىڭر

جىلان جىڭر

شانى ئاراس

زەلال ئەحمەد

بارزان دلشاپ

ئايisen ئەرسەلان

شایان مەردان

روندىك مصلح

روندىك عەلى

ھەوار ئەكرەم

ئىقان مصلح

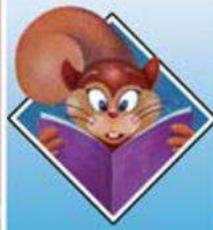
مەممەد مصلح

سەرمەد فەرسەت

روناك مصلح

Hijmar 81
Adar
2006

Sivore

بیبیکا واقِ واقي

و: شازدار

واقِ واقِ واقِ...

دی و هر دادی بیبیکی خو
کوشت هندی دکه ته گری

واق واق ...

دادی هن کچکن ببھه و بو مه
تیکا دی بینه کو گله گ نہ کمته
گری !!

د ۵۰۰ ف افغان

دادی هن کچکن ببھه و بو مه
تیکا دی بینه کو گله گ نہ کمته
گری !!

چیہ؟ دی
بڑھ

من
پیشنهادک
یا همه
دادی